

Impresionizem

v

glasbi

Kot v vsakem obdobju, tudi v impresionizmu se pojavijo tako likovni kot glasbeni geniji. Impresionizem je obdobje, ko impresija, oziroma vtis prevzame glavno vlogo v ustvarjanju.

Impresionizem v likovni umetnosti

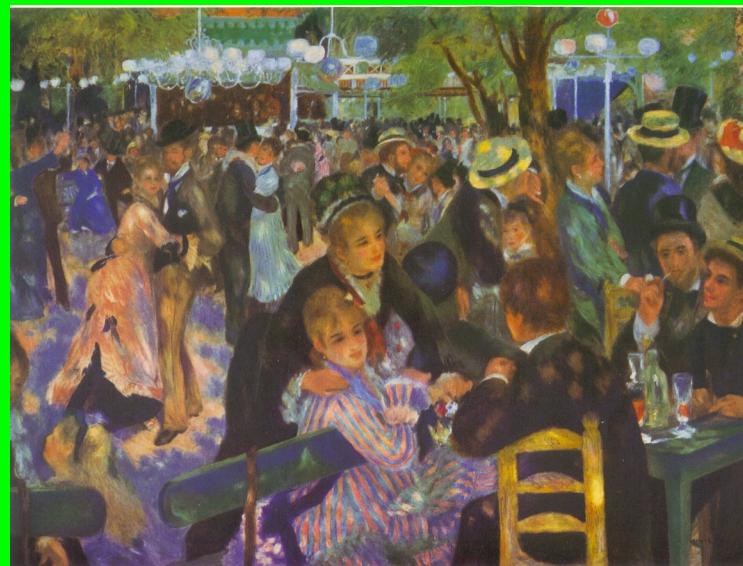
Po kavarnah so se zbirali mladi umetniki, razpravljali o načinu slikanja in o svojih revolucionarnih idejah.

Odločili so se, da se bodo postavili po robu dotedanjemu vzorcu risanja in začeli svoje gibanje.

Med temi umetniki so prevladali predvsem Renoir, Degas, Manet, Sisley ter seveda oče impresionizma - Monet.

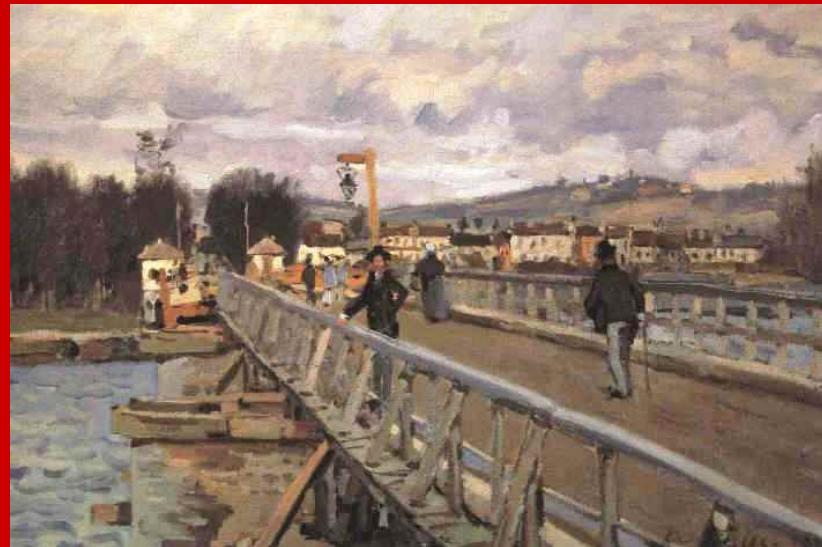
- Impresionizem se imenuje po Monetovi neprecenljivi sliki, *Impresija*, ki je danes hranjena v Louvru.
- Sprva je bil impresionizem slabšalna oznaka, saj jih družba ni priznavala.

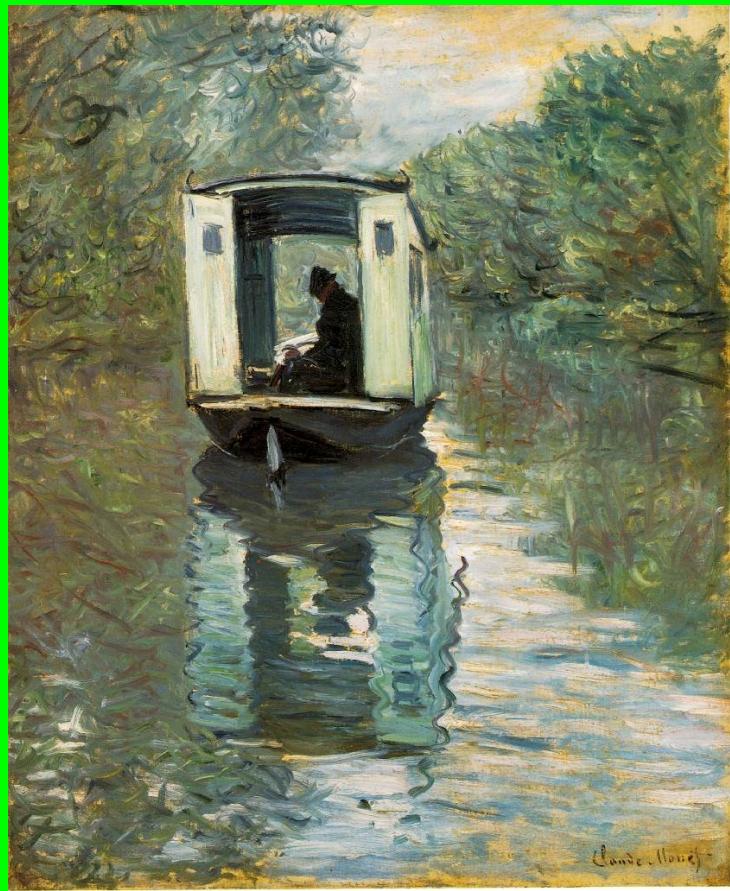

Impresionizem v glasbeni umetnosti

- Skupaj z likovno umetnostjo se je razvijala tudi glasbena; tukaj se pojavi Debussy, katerega glasbo večkrat primerjajo z Monetovimi slikami, saj se tudi v njegovi glasbi pojavi glavna vloga vtisa oziroma impresije.

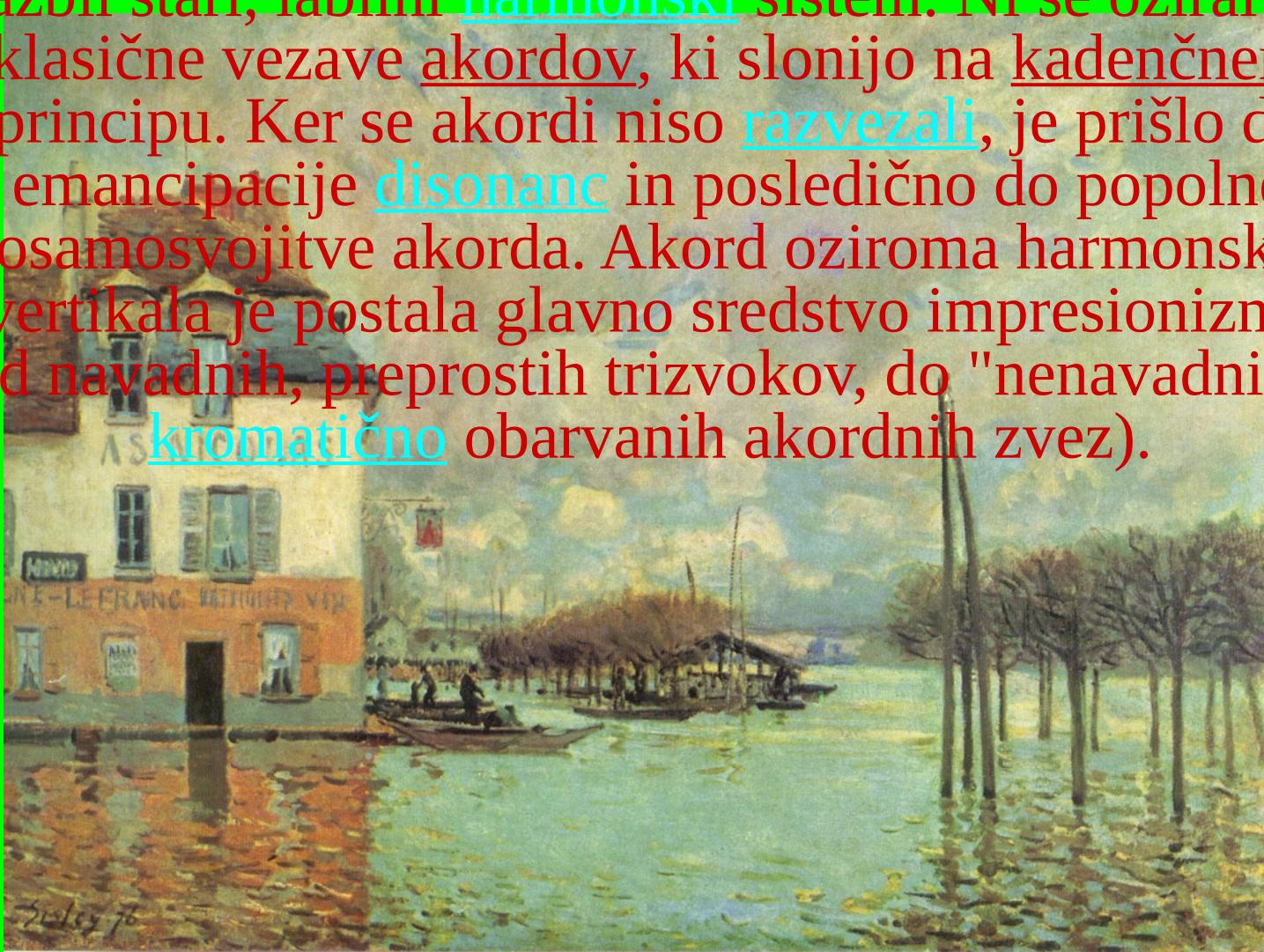
Najprej se je pojavil v Franciji, kjer je bil vpliv wagnerjevske patetike in prenasičenosti v izrazu in zvoku manjši kot drugod po Evropi; zato je bilo v tem kulturnem okolju lažje premagati poznoromantično glasbeno tradicijo. Podobna načela, kot so veljala za impresionistično slikarstvo, so se začela uveljavljati v enako usmerjeni glasbeni umetnosti.

Osnovni cilj impresionističnih skladateljev je bil v podajanju trenutnih vtisov, impresij zunanjega sveta.

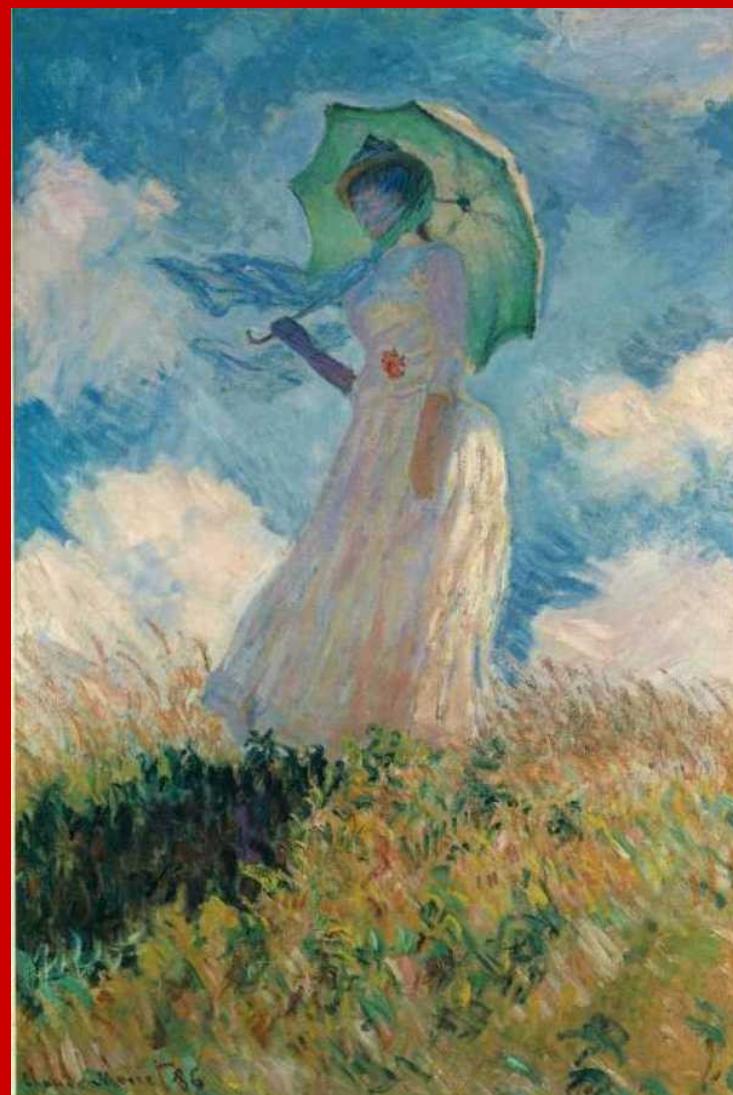
Skladatelji so, tako kot slikarji, opustili jasnost linij in postavili zvočno barvo na prvo mesto. Za tako glasbo je bilo treba najprej ustvariti primerna sredstva, ki jih dur-molovski sistem ni mogel nuditi.

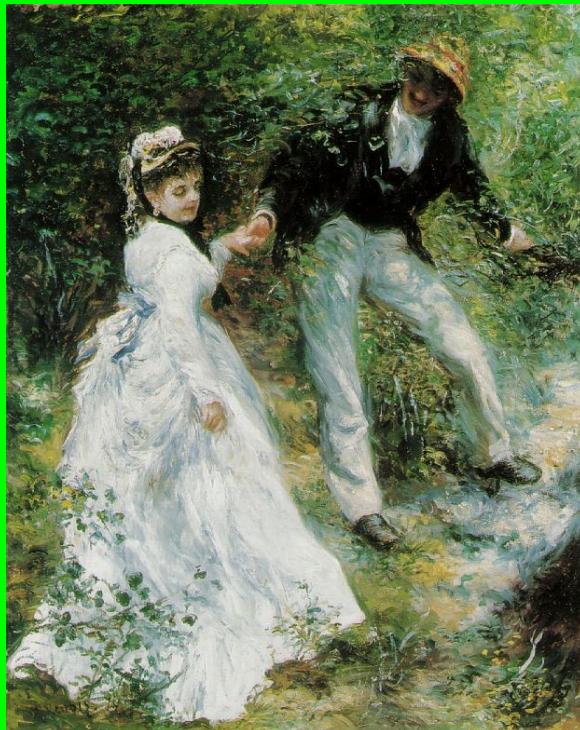
To delo je opravil Claude Debussy (1862-1918) ki je razbil stari, labilni harmonski sistem. Ni se oziral na klasične vezave akordov, ki slonijo na kadenčnem principu. Ker se akordi niso razvezali, je prišlo do emancipacije disonanc in posledično do popolne osamosvojitve akorda. Akord oziroma harmonska vertikala je postala glavno sredstvo impresionizma (od navadnih, preprostih trizvokov, do "nenavadnih", kromatično obarvanih akordnih zvez).

Ta samostojnost akordov, sosledje nepripravljenih in nerazvezanih disonanc in uporaba celotonske lestvice označujejo Debussyja kot enega glavnih predhodnikov sodobne resne glasbe. Ritmično se je impresionizem okrepil po vzoru glasbe daljnega vzhoda in s španske ljudske glasbe. Melodija se je začela nemoteno gibati, ker je niso več ovirale funkcije posameznih harmonskih stopenj. Seveda pa so impresionistične skladbe v skladu z osnovnim stremljenjem (t.j. podajati trenutne vtise) le bežne skice. Zato impresionizem formalno ne pozna veliko cikličnih oblik, kot so simfonija in d

Glasbeni impresionizem je z uporabo novih sredstev; predvsem z značilno barvito instrumentacijo in t.i. *tonskim slikanjem* vplival na vrsto skladateljev 20. stoletja. Med njimi so Maurice Ravel, Paul Ducas, Manuel de Falla, Igor Stravinski in drugi. Pečat je pustil tudi v skladbah mnogih slovenskih skladateljev.

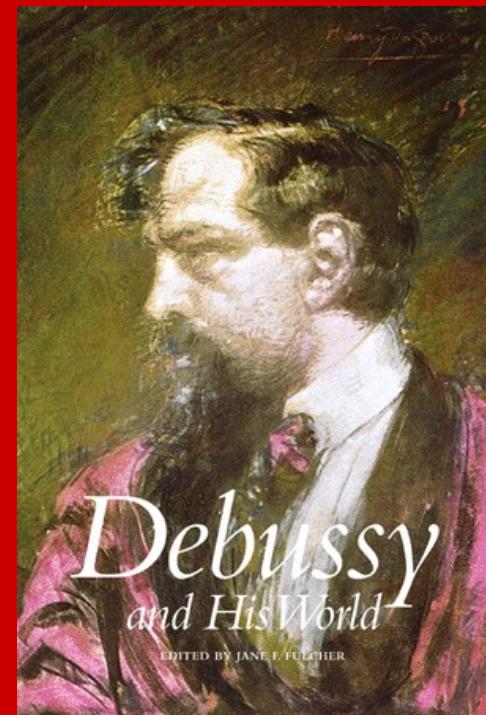
Debussy Claude

rojen 22. avgust 1862, v
Saint-Germain-en-Laye,
Yvelines, Francija, umrl
25. marec 1918, Pariz.

Debussy je najpomembnejši
ustvarjalec
glasbenega impresionizma.

Prelomil je pravila
tradicionalne harmonske
gradnje in začel vrednotiti
akorde po njihovi zvočni barvi.

S tem je odprl pot
glasbenemu modernizmu. Pri
njem so se navdihovali
največji glasbeni duhovi
20. stoletja: Maurice Ravel,
Olivier Messiaen,
Igor Stravinski in Bela Bartok.

Avtor opere *Peleas in Melisanda*, simfoničnih pesnitev *Morje*, *Igre* in *Iberia*, godalnega kvarteta ter sonate za violino in klavir, če naj omenimo le njegova največkrat izvajana instrumentalna dela, je bil sam eden najboljših pianistov svojega časa in je ustvaril tudi vrsto mojstrskih klavirskih del.

Joseph-Maurice Ravel

Rojen 7. marec 1875 v Ciboure, departma Pyrénées-Atlantiques, umrl 28. december 1937, v Parizu.

Maurice Ravel je že s sedmimi leti kazal nadarjenost za glasbo. S štirinajstimi se je vpisal na konservatorij, kjer se je učil klavir in kompozicijo in z budnim očesom spremljal kulturno dogajanje. V razredu je bil vedno med prvimi in je prejel več odlikovanj, tako da je komaj po dveh letih študja prestopil v višji razred klavirja , ki ga je vodil Charles de Beriot. Med osemnajstim in dvajsetim letom je napisal *Balado o kraljici, ki je umrla od ljubezni*, Antični menuet in Habanero.

Po mojstrskem debatu v najslavnejši zvrsti komorne glasbe se je hotel Ravel lotiti klasičnih oblik, to je naredil s *Triom* in leta 1914, *Sonato za violino in violončelo* in nazadnje s *Sonato za klavir in violino*. Leta 1906 je izvedba *Naravnih zgodb* sprožila nov škandal: zaradi drzne skladbe in kasneje zelo ostre kritike se je Ravel umaknil na podeželje, kjer je v kratkem času ustvaril slavno *Špansko rapsodijo*.

*Hvala za posluh in upam da ste me
kaj razumeli=)*

